

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 18 januari 2024)

Nummer
4041

Onderwerp
Vuurwerk

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Rondom de jaarwisseling ondervindt de samenleving veel overlast en schade door vuurwerk. Voor mensen met longproblemen, maar ook anderen levert de luchtverontreiniging nadelige gevolgen voor de gezondheid op.

Ook dieren, natuur en milieu worden hard getroffen. Vogels en andere dieren worden verjaagd uit hun leefomgeving, raken door stress volledig gedesoriënteerd en vliegen en lopen zichzelf dood.^{1 2} Egels, vleermuizen en andere winterslapers worden gewekt en verjaagd, en sterven vervolgens de hongerdood. Een deken van schadelijke zware metalen zoals koper, barium, strontium en antimoon daalt neer op natuurgebieden en komt uiteindelijk in het oppervlaktewater terecht. Voor koper worden de milieunormen in het water al overschreden, vuurwerk is verantwoordelijk voor zo'n 18% kopervervuiling³ en voor 100% van de emissies van barium en strontium. Er treedt een hoge fijnstofpiek op, vuurwerk is inmiddels verantwoordelijk voor 1% van de jaarlijkse fijnstofuitstoot.^{4 5 6} Er belanden miljoenen stukjes plastic uit o.a. knetterballen in de natuur.

Onder andere de Onderzoeksraad voor Veiligheid, de politie, het genootschap van burgemeesters, de gemeentes Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag, de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde, de Dierenbescherming, de Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie, het Nederlands Oogheelkundig gezelschap, het Oogfonds, politievakbonden, jeugdartsen, longartsen,

---

1

https://www.limburger.nl/cnt/dmf20240105_95438064#:~:text=Uit%20onderzoek%20tijdens%20het%20vuurwerkverbod,hun%20winterslaap%2C%20hongerig%20en%20zwak.

² <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/egels-uit-hun-winterslaap-en-vogels-in-de-war-dieren-in-het-wild-grootste-slachtoffers-van-vuurwerk-tijdens-jaarwisseling/>

³ <https://www.milieucentraal.nl/huis-en-tuin/gezonde-leefomgeving/vuurwerk/>

⁴ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0570-luchtverontreiniging-tijdens-de-jaarwisseling>

⁵ <https://www.emissieregistratie.nl/onderwerpen/fijnstofuitstoot-door-vuurwerk#:~:text=Tijdens%20de%20jaarwisseling%20leidt%20het,totale%20fijnstofuitstoot%20in%20een%20jaar.>

⁶ <https://www.rtlnieuws.nl/editienl/laatste-videos-editienl/video/5b6ffee1-cbb2-4325-af9b-8dd1e9b35802/zo-vervuilend-vuurwerk>

patiëntenverenigingen, het Longfonds, de brandweer, verzekeraars, openbaar vervoerbedrijven, de Vogelbescherming en de Dierenbescherming pleiten voor een landelijk vuurwerkverbod.

In het kennisdocument 'Kennisdocument Vuurwerk en Wet natuurbescherming'⁷ worden de effecten van vuurwerk op beschermde soorten en gebieden Wet natuurbescherming in kaart gebracht. Eén van de conclusies luidt dat voor broedvogels en overwinterende en doortrekkende niet-broedvogels permanente effecten van vuurwerk niet uit te sluiten zijn. Daarnaast is de provincie vergunningverlener van vuurwerkshows, die als doel hebben het promoten van de verkoop van vuurwerk, zoals in Pijnacker.⁸

1. *Hoeveel provinciale vergunningen zijn er in 2022 en 2023 afgegeven voor vuurwerkshows en hoeveel daarvan waren er ter promotie van de verkoop van vuurwerk?*

Antwoord

De provincie is op grond van het Vuurwerkbesluit bevoegd gezag voor de vergunningverlening aan en het toezicht op professionele vuurwerkontbrandingen. Bij de ontbranding gelden de direct werkende regels uit de 'Regeling bedrijfsmatig tot ontbranding brengen van vuurwerk', de toepassingsvergunning van de vuurwerkbeziger en de voorschriften uit de eventuele ontbrandingstoestemming.

Professionele vuurwerkontbrandingen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- Vergunning-plichtige vuurwerkontbrandingen. Deze mogen alleen doorgang vinden als deze namens Gedeputeerde Staten (GS) zijn vergund met een ontbrandingstoestemming.
- Meldingsplichtige vuurwerken. Voor professionele vuurwerkontbrandingen van maximaal 200 kilogram consumentenvuurwerk of 20 kilogram theatervuurwerk is geen vergunning nodig en volstaat het tijdig indienen van een melding.

Voor beide categorieën zijn in onderstaande tabel de totaalaantallen per jaar en het aantal ontbrandingen ten behoeve van de promotie van de eindejaars vuurwerkverkoop aan consumenten opgenomen.

	2022		2023	
	Totaal	Waarvan t.b.v. promotie verkoop	Totaal	Waarvan t.b.v. promotie verkoop
Ontbrandingstoestemming	58	6	63	3
Melding	134	3	112	2

2. *Kunt u aangeven welke stappen het college de voorbije jaren heeft ondernomen aangaande het 'vuurwerkdossier'? Wat is het standpunt van het College inzake vuurwerk (en de gevolgen ervan voor mens, dier, natuur en het milieu)?*

Antwoord

Zoals eerder uiteengezet in de beantwoording van schriftelijke vragen 3579 van de PvdD⁹ is de Rijksoverheid verantwoordelijk voor het opstellen van de landelijke regels voor (het afsteken van) vuurwerk. Het Rijk bepaalt of de regels voor het afsteken van vuurwerk door consumenten moeten

⁷https://www.infomil.nl/publish/pages/154017/kennisdocument_vuurwerk_en_wet_natuurbescherming.pdf

⁸ https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=2aBuUwUj-Bo&embeds_referring_euri=https%3A%2F%2Fforum.vuurwerkcrew.nl%2F&feature=emb_imp_woyt

⁹ <https://pzh.notubiz.nl/document/11225252/1#search=%22statenvragen%203579%22>

worden aangescherpt en beslist of er een verbod moet komen op het afsteken van consumentenvuurwerk door particulieren tijdens de jaarwisseling.

Gedeputeerde Staten (GS) hebben een bevoegdheid in vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uitsluitend ten behoeve van het bedrijfsmatig afsteken van vuurwerk.

Het 'vuurwerkdossier' beperkt zich binnen de provincie tot een zorgvuldige uitvoering van deze wettelijke taken. Namens GS voeren alle omgevingsdiensten deze taken uit in de aan hen toegewezen regio. De coördinatie van de uitvoering van deze wettelijke taken is sinds 2021 belegd binnen de provinciale organisatie. De laatste jaren is vanuit de provincie onder andere extra aandacht gegeven aan uniforme werkprocedures voor het eenduidig vaststellen van de heersende windsnelheid en extreme droogte.

De vuurwerkevenementen waarvoor GS bevoegd zijn, worden in overeenstemming met de Nota VTH 2024-2027, als de aanvraag en de ligging van het afsteekterrein daar aanleiding toe geeft, getoetst op mogelijk ontoelaatbare effecten op beschermde soorten en potentiële overtredingen van de voormalige Wet natuurbescherming¹⁰. Deze taak is gemandateerd aan de Omgevingsdienst Haaglanden. Het toezicht op en de handhaving van de voormalige Wet natuurbescherming is door GS gemandateerd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Als provincie hebben we geen rol of verantwoordelijkheid bij het vuurwerk dat door consumenten rondom de jaarwisseling wordt afgestoken. Wij volgen vanzelfsprekend met interesse de landelijke discussie.

Door de Tweede Kamerleden Klaver (GL) en Ouwehand (PvdD) is in 2020 een initiatiefwetsvoorstel ingediend waarmee een algemeen vuurwerkverbod voor consumenten wordt nagestreefd. Dit is op 8 juni 2022 in de Tweede Kamer behandeld¹¹. Aangezien er op dat moment geen meerderheid leek te zijn voor het initiatiefwetsvoorstel is dit door de initiatiefnemers aangehouden en zal dit mogelijk in 2024 opnieuw in de Tweede Kamer aan de orde komen. Wij volgen deze landelijke ontwikkelingen op de voet, met name waar ontwikkelingen in wet- en regelgeving raken aan onze bevoegdheden vanuit het Vuurwerkbesluit.

Sinds 1 december 2020 mogen vuurwerkverkopers en consumenten niet meer in het bezit zijn van sommige vuurwerkproducten waaronder knalvuurwerk en vuurpijlen. Voor het afsteken van deze artikelen geldt daarmee al een landelijk verbod.

3. *Is het College bereid om bij het Rijk en in IPO verband, in overleg met de IPO werkgroep vuurwerk, aan te dringen op een landelijk vuurwerkverbod? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid dit zo snel mogelijk op te pakken nu onder meer politie, hulpverleners, burgemeesters en artsen hartstochtelijk pleiten voor een landelijk vuurwerkverbod?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 2.

4. *Vele hulpverleners zoals brandweer-, politie- en ambulancemedewerkers voelen zich (zeer) onveilig rondom de jaarwisseling. Welke mogelijkheden ziet het College om hen steun te verlenen en u in te zetten voor het bewaken van hun veiligheid?*

¹⁰ De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet.

¹¹ https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2022A04354

Antwoord

Vanzelfsprekend betreuren wij de jaarlijks terugkerende incidenten met veelal illegaal vuurwerk zoals die zich ook in Zuid-Holland voordoen. Agressie en geweld tegen hulpverleners is niet acceptabel. Hulpdiensten die uitrukken om mensen te helpen en te beschermen dienen ongestoord en veilig hun werk te kunnen doen in plaats van te worden belaagd met explosieven. Terecht geeft de politie de laatste jaren extra prioriteit aan de opsporing van de import van en handel in illegaal zwaar vuurwerk.

De provincie heeft geen directe rol in de preventie of bestrijding van incidenten met vuurwerk rondom de jaarwisseling.

5. *Is bij de provincie bekend hoeveel schade in het wild levende dieren en de natuur jaarlijks ondervinden als gevolg van vuurwerk? Zo nee, bent u bereid om hiernaar onderzoek te laten doen in het belang van de provinciale natuurbeschermingstaak? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

In opdracht van het Interprovinciaal Overleg (IPO) is door ingenieursbureau Tauw het door u genoemde kennisdocument Vuurwerk en Wet natuurbescherming¹² opgesteld. In dit rapport worden de mogelijke effecten van geluid en licht op het gedrag van dieren toegelicht en wordt ook inzicht gegeven in de overige effecten van vuurwerk op de leefomgeving. Voor extra onderzoek in opdracht van de provincie zien wij geen aanleiding.

Het genoemde kennisdocument bevat verder een praktische handreiking om de omgevingsdiensten te ondersteunen bij de afweging of aangevraagde ontbrandingstoestemmingen voor professionele vuurwerkontbrandingen mogelijk strijdigheid op kunnen leveren met de Wet natuurbescherming en of nader onderzoek nodig is. Aanvullend hierop is in Zuid-Holland een digitale tool ontwikkeld die de omgevingsdiensten kunnen gebruiken bij het maken van de afweging voor professionele vuurwerk ontbrandingstoestemmingen.

6. *Ontvangt de provincie signalen van Zuid-Hollandse terreinbeheerders dat er dieren zijn verstoord, verwond of gestorven door vuurwerk? Zo ja wat zijn deze signalen? Zo nee, bent u bereid om dit beter in beeld te krijgen?*

Antwoord

Wij hebben geen signalen ontvangen die wijzen op verwonding of sterfte van dieren als gevolg van vuurwerk. Voor zover hier al gedegen onderzoek naar mogelijk is, ligt dit niet op het terrein van de provincie.

Het is bekend dat dieren verstoord kunnen worden door licht of harde impulsgeluiden zoals van economische activiteiten of het ontbranden van vuurwerk. In bepaalde gevallen is verstoring op grond van de voormalige Wet natuurbescherming (Wnb) verboden, maar niet elke verstoring is een verstoring in de zin van de wet. Professionele vuurwerkontbrandingen zijn op grond van de natuurwetgeving niet toegestaan als ze tot overtreding van verbodsbepalingen voor soorten leiden.

---

¹² https://www.infomil.nl/publish/pages/154017/kennisdocument_vuurwerk_en_wet_natuurbescherming.pdf

7. *GS heeft, voor zover ons bekend, meerdere malen een vergunning afgegeven voor een vuurwerkshow in het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen tijdens het Torenschuddersfeest.¹³ Kan worden aangegeven waarom hiervoor in nota bene een Natura 2000-gebied een vergunning is afgegeven? Wat zijn de overwegingen hierbij geweest?*

Antwoord

Het Torenschuddersfeest is al meer dan 20 jaar een jaarlijks terugkerend evenement in de gemeente Nieuwkoop. Het Torenschuddersfeest is als bestaand evenement opgenomen als toegelaten activiteit in het Natura 2000 beheerplan 'Nieuwkoopse Plassen en De Haeck' 2015-2021.

Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland hebben op 20 april 2021 de beheerplanperiode voor het beheerplan Nieuwkoopse Plassen & De Haeck uit 2015 verlengd voor een periode van 4 jaar of tot een nieuw beheerplan wordt vastgesteld.

In de 'Nota van beantwoording en wijziging beheerplan 2015-2021 Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck' is destijds het volgende vastgelegd:

Paragraaf 4.4.2 handelt over toekomstige activiteiten. De voorwaarde van het niet afsteken van vuurwerk geldt voor nieuwe (dus nog niet bestaande) recreatieve activiteiten. Het Torenschuddersfeest met vuurwerk en verlichte botenshow is een bestaand evenement, waarbij uit de beoordeling is gebleken dat hetgeen (significante) effecten heeft op habitattypen en habitat- en vogelrichtlijnsoorten. Daarom is hiervoor geen vergunning nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en kan het Torenschuddersfeest met verlichte botenshow onverkort (in de vigerende beheerplanperiode) doorgang vinden.

8. *En kan het college aangeven wat de nadelige gevolgen hiervan zijn voor het Natura 2000-gebied, de beschermde dieren en het milieu aldaar?*

Antwoord

De mogelijke effecten van vuurwerk op beschermde dieren en het milieu worden toegelicht in het eerdergenoemde Kennisdocument Vuurwerk en Wet natuurbescherming: Effecten van vuurwerk op beschermde soorten en gebieden Wet natuurbescherming¹⁴. Dit zal voor Natura 2000 gebieden niet anders zijn. Zie ook de beantwoording van vraag 5.

9. *Kan het College aangeven of de door vuurwerk veroorzaakte milieuschade bekend is? Hoeveel en welke metalen slaan neer, wat komt daarvan in het oppervlaktewater? Zo nee, waarom wordt dit niet gemonitord en bent u bereid om hier onderzoek naar te laten verrichten? In hoeverre denkt u dat de provinciale milieudoelstellingen moeilijker te behalen zijn door de effecten van vuurwerk?*

Antwoord

Het RIVM heeft in 2020 onderzoek gedaan naar de effecten van vuurwerk op bodem, water en lucht en hierover een briefrapport gepubliceerd.¹⁵

---

¹³ <https://www.ontdeknieuwkoop.nl/torenschuddersfeest>

¹⁴ https://www.infomil.nl/publish/pages/154017/kennisdocument_vuurwerk_en_wet_natuurbescherming.pdf

¹⁵ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-5c42727c-3f6b-4f37-8f88-c284fe61afc3/pdf>

Het algemene beeld dat uit de studie van het RIVM naar voren komt, is dat de emissies naar het milieu door het afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling leiden tot beperkte, meestal tijdelijke effecten op de kwaliteit van het oppervlaktewater, de bodem en de lucht. Lokale, mogelijk ernstiger, effecten kunnen met deze studie niet worden vastgesteld.

De hoeveelheid vuurwerk die afgestoken wordt tijdens professionele vuurwerkontbrandingen is beperkt in omvang vergeleken met de hoeveelheid vuurwerk die rondom de jaarwisseling wordt afgestoken. Daarmee zijn de te verwachten effecten navenant kleiner. Op basis hiervan verwachten wij niet dat de effecten hiervan significante gevolgen hebben voor het behalen van de provinciale milieudoelstellingen.

10. *Kan worden aangegeven hoeveel fijnstof, stikstof en andere vervuilende stoffen door vuurwerk de lucht vervuilen in Zuid-Holland?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 9.

11. *Zijn er natuurgebieden in Zuid-Holland die een permanent effect ondervinden van vuurwerkverstoring en zijn er in de voorbije 10 jaar significant negatieve effecten gemeten en is er volgens u sprake (geweest) van overtredingen van de Wet Natuurbescherming?*

Antwoord

Er is ons naast het in de beantwoording van vraag 9 genoemde RIVM-rapport geen ander gedegen onderzoek bekend naar eventuele permanente negatieve effecten op natuurgebieden ten gevolge van het afsteken van vuurwerk. Naar verwachting is de bijdrage van vuurwerk aan de totale milieubelasting van natuurgebieden gering in vergelijking met significante bronnen als industrie, landbouw en mobiliteit.

Ons zijn geen professionele vuurwerkevenementen bekend die hebben geleid tot constatering van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Bij verwachte of vrijwel zekere strijdigheid van een geplande professionele vuurwerkontbranding met de natuur wet- en regelgeving, kan door de omgevingsdiensten op grond van de Omgevingswet - aanvullingsbesluit Natuur, preventief opgetreden worden en kan een professionele vuurwerkontbranding alsnog niet toegestaan worden.

12. *Bent u bereid om middels de Omgevingsverordening, milieuverordening of ander instrumentarium een vuurwerkvrije zone in te stellen rondom natuur- en stiltegebieden? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Het instellen van vuurwerkvrije zones is een bevoegdheid van de colleges van Burgemeester en Wethouders, niet van Gedeputeerde Staten. Een aantal gemeenten in Zuid-Holland maakt al gebruik van deze bevoegdheid. Bij professionele vuurwerkontbrandingen wordt binnen de kaders van de wet- en regelgeving al rekening gehouden met de eventuele nabijheid van natuur- en stiltegebieden.

13. *Vindt het college het acceptabel dat in onze provincie duizenden mensen ernstige gezondheidsklachten ondervinden vanwege luchtverontreiniging door vuurwerk? Ziet u voor GS een taak om deze mensen te beschermen tegen de inbreuk op hun gezondheid? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u hier vorm aan geven?*

Antwoord

Een gezonde en veilige leefomgeving is van groot belang voor onze inwoners. Binnen onze bevoegdheden spannen wij ons in om met onze wettelijke instrumenten als vergunningverlening, toezicht en handhaving bij te dragen aan een goede milieukwaliteit.

Het effect van vuurwerk op de luchtkwaliteit is geen onderdeel van het wettelijke toetsingskader voor professionele vuurwerkontbrandingen. Als een aanvraag voor een vergunning van een professionele vuurwerkontbranding aan alle wettelijke eisen voldoet, biedt het Vuurwerkbesluit geen juridisch houdbare gronden om de ontbrandingstoestemming te weigeren op grond van mogelijke effecten op de lokale luchtkwaliteit.

14. *Welke andere mogelijkheden ziet u om de vuurwerk en de nadelige effecten daarvan voor mensen, dieren, natuur en milieu in te perken?*

Antwoord

Zoals aangegeven in de beantwoording van vraag 2 zijn GS het bevoegd gezag voor het bedrijfsmatig afsteken van vuurwerk. Voor professionele vuurwerkontbrandingen geldt op grond van het Vuurwerkbesluit een wettelijk kader waarmee de effecten ingeperkt kunnen worden tot een door de wetgever acceptabel geacht niveau. Binnen de mogelijkheden die wet- en regelgeving ons bieden, dragen wij met ons VTH-beleid en de uitvoering daarvan bij aan de naleving van de aan ontbrandingstoestemmingen verbonden voorschriften.

Den Haag, 13 februari 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit